

Várkonyi Dezső idézése

Várkonyi Dezső (1888–1971) 1929-től Kolozsvárra távozásáig, 1940-ig volt a szegedi egyetem pedagógiai-lélektani tanszékének tanára. Akkor bencés szerzetes néven, Várkonyi Hildebrandként ismerték, művei is e néven jelentek meg. 1947-ben már mint a budapesti egyetem professzora, elhagyta a papi pályát, ismét keresztnévén szerepelt, és meg is nősült. Tanítványai és tanszékének mai munkatársai tavaly, születésének centenáriuma alkalmából emlékülést rendeztek. Az elhangzott előadások most a tanszék Acta sorozatának 30. számaként Zakar András szerkesztésében emlékkötetben jelentek meg. Rókusfalvy Pál általánoságban méltatja a kiváló tudós egész életművét. Duró Lajos a fejlődéslelektanban, Veczko József a gyermeklelektanban, Bükky Béla és Selli Zoltán az esztétikai és irodalomlelektanban, Kiss György pedig a lélektan terjesztésében, a Magyar Pszichológiai Szemle szerkesztőjeként, a Magyar Pszichológiai Társaság elnökeként elért eredményeit elemzi. Veszprémi László az országos hírszegedi módszertani folyóiratban, A Cselekvés Iskolájában megjelent közleményeit tárja föl.

A kötet a kiváló professzor két tanítványának visszaemlékezését is közli. Zentai Károly főként a nevelők nevelőjét,

Baróti Dezső pedig a Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiumára jelentősen ható pszichológust állította középpontba. Különösen érdekes, amint Radnóti Miklós költeményeiben és *Ikrek hava* című önéletrajzi esszéjében mutatja ki a nagy hatású tudós tanításainak nyomait.

A kötet első fele magának Várkonyinak 1950-ben írott könyvnyi kéziratát teszi közzé, menti meg a feledéstől. A *parataxis*ról szól, arról a lélektani jelenségről, amely a normális, egészséges léleknek a megszo-kott, szabályos magatartástól eltérő, különös viselkedését magyarázza. A parataxis (a görög szó mellrendelést jelent) olyan a cselekvésben, a lélektanban, mint a gondolkodásban, a logikában a tévedés, a *paralogizmus*. Normális meg, de benne rejlik a lelki betegség csiréje. Ilyen a *komplex* (közismerten *komplexus*). Pl. a nehézségek elől a magányba, télséggé menekülés (amely még csak parataxis, súlyos formában öngyilkossághoz vezethet. Napjainkban különösen tanulságos, amit Várkonyi a fanatizmusról ír.

A mindennapok lélektanának e fontos jelenségeiről szóló összefoglaló műve megérdemelné, hogy önálló kötetben szélesebb olvasóközönség számára váljék hozzáférhetővé.

Péter László

„Karosszéria”-bemutató

Aki kevésbé járatos a divatvilágában, azt hihetné, hogy a tervezők fantáziája véges. Aztán kiderül, hogy csupán a nyelv szegény a látvány kifejezéséhez. Örömmel adjuk közre ezek után a Republica beszámolóját arról a párizsi divatbemutatóról, amelyen a 90 esztendő (tervezői) nő ideáljai vonultak fel.

Thierry Mugler kreációi látán azt kell mondani, hogy a stílusista átforgalmazta a hölgyeket. Ezért a legjobb, ha a kordivatnak megfelelően kiállunk fel: „Micsoda karosszéria-bemutató!” Csillognak, mint egy Cadillac, drágák, mint egy Studebaker, látványosak, mint egy Buick, időállóak, mint az ötvenes évek autómódelljei. A szabásuk a hátsó részre hívják fel a figyelmet, a szoknyák — ameddig csak lehet — „feltárják a futómű” szépségét, a kebel kitor a huzat börtönéből. És akkor még nem szóltunk a radiátor-csillogású övekről, az áramvonalas válltömről, a stoplámpára emlékeztető gom-

bokról, a macskaszem-sapkáról... Ha Mugler felfedezte az automobil-isszonyt, az avantgard Jacan Paul Gaultier egyenesen olyannak látatja a női testet, mint amilyenné az autó és vezetője egy karambol után válik. A fej körbeköve, a kar rögzítve, a láb begipszelve; övek és szorítókötelek tömkelege az egész testen, és mindezek fölött még egy kényszerzubbony is található... Cristian Lacroix pedig — aki néhány éve vállalta a szerepet, hogy forradalmasítja a francia divatot — úgy gondolta, jövőre minden hölgy, aki az ő ruháját viseli, imádni fogja, ha bohócna, állatidomárnak, kötél-táncosnak, bűvésznek, pojácának öltözhethet.

A fentiek a párizsi divatbemutató részletei. De azért néha az az érzése az embernek, hogy a magyar járdákon sem a Trabant-karosszéria a szembe-tűnő, s hogy a karambolstatisztikában is igyekszünk lépést tartani. Nem is szólva az erre emlékeztető jelmezokről.

SZÁZ ÉVE

született Gabriel Honoré Marcel (1889–1973) francia író, drámaíró és filozófus, szinkritikus, a keresztény egzisztencializmus harcosa. Budapesten is tartott előadást, és szoros kapcsolatot ápolt Németh Lászlóval.

NAGYSZÍNHÁZ

19 órákor. Lear király (Somlay 1. bérlet).

MOZIK

Korzó: délelőtt 10, délután 1, háromnegyed 6 és este 8 órákor. Leszámolás (Bosszúvágy 4.) (színes, m. o. amerikai kalandfilm. V. helyár!), fél 4 órákor. Hószakadás (színes magyar film.).

Fáklya: fél 3 órákor. Dumbó (színes, m. b. amerikai rajzfilm. III. helyár!) háromnegyed 5 és 7 órákor. Kiáltás szabadságért! (színes angol film. III. helyár!).

Kamaraterem: 3 órákor. Emberi sors (m. b. szovjet film), negyed 6 és fél 8 órákor. Ördögök (színes angol film. III. helyár!).

Balázs Béla Filmtéka: fél 5, fél 7 és fél 9 órákor. A királyok anyja (m. b. lengyel film. II. helyár!).

Belvárosi: 3, negyed 6 és fél 8 órákor. Országúti disco (Road house) (színes, m. b. amerikai film. V. helyár!).

Kiskörössy halászcserda: (videomozij): 4 és este 8 órákor. Murphy törvénye (színes, m. b. amerikai akciófilm.).

Éva presszó: este 8 órákor. Halálos ölelés (színes, m. b. erotikus film.).

ÜGYLETEK

GYÓGYSZERTÁR: Klauzál tér 3. szám (13/57-es). Este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben!

BALESETI, SEBÉSZETI ÉS UROLÓGIAI FELVÉTEL: Ma a balesetet szenvedett személyeket a II. Kórház (Tolbuhin sgt. 57.) veszi fel, sebészeti felvételi ügyeletet az I. sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) urológiai felvételi ügyeletet a II. Kórház tart.

A BALESETEK SZENVEDETT GYERMEKEKET a kórház baleseti sebészeti osztályán, az egyéb sebészeti gyermekbetegeket a sebészeti klinikán látják el.

ÉJSZAKAI ORVOSI: Este fél 6-tól reggel fél 8 óráig a felnőttlakosság részére Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatt. Telefon: 10-100.

GYERMEKORVOSI: Munkanapokon 13 órától másnap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 órától másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. sz. alatti körzeti gyermekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

GYERMEK FÜL-ORR-GÉGÉSZETI ÜGYELET: Ma 19 órától holnap reggel 7 óráig az Újszegedi Gyermekórház (Odesszai krt. 37., telefon: 22-655).

FOGORVOSI ÜGYELET: Hétfőtől péntekig 22 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig. Szeged, Zöld S. u. 1–3., telefon: 14-642.

CSALÁDVÉDELMI TANÁCSADÁS: Hétfőn 14 és 17 óra, csütörtökön délelőtt 9 és 12 óra között a Szent Mihály utca 1. szám alatt, telefon: 13-740.

S. O. S. LELKISÉGÉLY-SZOLGÁLAT: Mindennap este 7 órától, reggel 7 óráig. Telefon: 10-000.

IFJÚSÁGI DROGTELEFON: 54-773. Minden munkanapon 8–16 óráig.

Tévé

BUDAPEST 1.

9.00: Képzőművészet
9.05: Tévé torna nyugdíjasoknak

Istentisztelet a Csillag börtönben / Bartha Tibor = Reformátusok Lapja. — dec. 3.

Egyházi kincsek a XX. [XIX.] században: A szegedi Móra Ferenc Múzeum kiállítása a Fekete Házban / Dékány Endre = Új Ember. — dec. 3. — (Figyelő).

Rigoletto: Verdi operája Szegeden / Gábor István = Magyar Nemzet. — dec. 4. — Kritika.

Tanácselnök helyett válságstáb lesz Szegeden? / (halász) = Magyar Nemzet. — dec. 5. — Szerző: Halász Miklós.

Nagy fába vágni a fejszét — Nagyfán is / Majoros Tibor = Szabad Föld. — dec. 5. : ill. — Ríport a munkaterápiás alkoholelvonó intézetről.

Paprikás hangulat Szegeden: Kifosztott üzletek / Pelsőczy István = Szóvetkezet. — dec. 6. — A jugoszláv bevásárlóturizmus miatt.

A tanú beszélni kezd: Mocsár Gábor — Minden időben / Kiss Tamás = Alföld. — 12. sz. — Könyvismertetés.

„Pedig az élet olyan szép lehetne”: Szent-Györgyi Albert levelei Ferenczy Bénékhez / közli Kontha Sándor = Kortárs — 12. sz. : ill.

Mi? Hol? Mikor?

1989. DECEMBER 7., CSÜTÖRTÖK — NÉVNAPO: AMBRUS

A Nap kel 7 óra 18 perckor, és nyugszik 15 óra 54 perckor.
A Hold kel 12 óra 27 perckor, és nyugszik 0 óra 30 perckor.

VIZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél szerdán plusz 70 cm (apadó)

9.10: Előeste — Szovjet tévéfilm — II/1. rész

10.20: Szia, Mami!

10.50: Mozgató — Torna mozgáskorlató-zottaknak

11.00: Képzőművészet

16.35: Hírek

16.40: Pannon Krónika — A pécsi körzeti stúdió híradóműsora — Dél-dunántúli hírek, információk, események

16.50: Vijesti — Hírek szerbhorvát nyelven — A pécsi körzeti stúdió műsora

17.00: Hármas csatorna — Játék — 1. rész: Önteledten...

17.45: Négy nap tévéműsora

17.55: A bolygó, ahol élünk kell — Kanadai ismeretterjesztő-filmsorozat — VI/1. — Az emberről válás

18.50: Reklám

19.00: Olvassatok mindennap!

19.05: Esti mese — Linda mesél — A nyúl, mint tolmács — Magyar mese-filmsorozat

19.15: Lottósorsolás

19.20: Reklám

19.30: Híradó

20.00: Reklám

20.05: Sárga pipacsok — tévéfilm Lengyel József írásából.

21.05: Hazai tükör

22.25: Híradó 3.

BUDAPEST 2.

Tv 2

17.00: Képzőművészet

17.15: Tv 2 — Benne: Reklám — Riportok — Időjárás — Zene

17.45: BUM!!! — Telefonos játék

18.00: Telesport

18.25: Gyerekeknek! — Thomas és Thomas bácsi — Holland kisfilmsorozat

19.00: Királygyilkosság — svéd tévéfilmsorozat — III/2. rész: Megtartjuk az álarcosbált

19.57: Tv 2 — Benne: Nézz meg az ember!

20.25: Labdarúgó Szuper Kupa visszavágó — AC Milan — FC Barcelona — Közvetítés Milánóból — (Hosszabbítás lehetséges!) Közben:

21.15: Híradó 2.

22.20–22.40: Tv 2 Napzárta

22.55–23.25: Bellefior, avagy a Louvre fantomja — Francia tévéfilmsorozat — XIII/5. rész: A csapda — (ism) — FF

KÜLFÖLDI TÉVÉADÓK MŰSORAIBÓL

ÚJVIDÉK

16.05: Telegól. 16.30: Híradó. 16.40: Szafari. 17.15: Híradó. 17.35: Napraforgó — gyermekműsor. 18.05: Újvidéki képeslapok. 19.00: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Művelődési műsor. 21.00: Tévéfilm. 22.05: Híradó. 22.25: Beszámoló a Bosznia-Hercegovinai KSZ kongresszusáról. 22.45: Dokumentumműsor.

BELGRÁD 1.

16.30: Magyar hírek. 16.45: Minihangverseny. 17.05: Híradó. 17.25: Gyermekműsor. 17.55: Közlekedési és idegenforgalmi műsor. 18.10: Rajzfilm. 18.15: Garibaldi — olasz tévéfilmsorozat — 5. 19.10: Esti mese. 19.15: Rajzfilm. 19.30: Híradó. 20.00: Spektrum — politikai magazin. 21.00: Nagy inyesmesterek kis titkai. 21.05: Rejtvénytár. 22.20: Híradó. 22.40: Beszámoló a kongresszusról. 23.05: Éjjel is, nappal is: Benne: Bolondokháza — amerikai komédiásorozat — Elvesztett mennyország — ausztrál tévéfilm — A Rock and roll története.

SPORT TAXI Személy- és teherfuvarozás
22-444

A „Csillag” Járművezető-képző Munkaközösség FOLYAMATOSAN INDÍT személygépkocsi-vezetői tanfolyamokat.
Olcsó árak, részletfizetési lehetőségek.
Jelentkezés: Szeged, Lugas u. 3/A. Telefon: 15-491.

lág. 22.30: Korkóstoló. 23.00: Kalevala-jana. 23.38: Régi híres énekesnők műsorából.

PETŐFI

8.05: Rivaldafényben: Natalie Cole és F. R. David. 9.05: Idősebbek hullámhosszán. 10.05: „Hajszálgökök”. 10.20: Operaságok. 10.50: Peres, poros iratok. 11.05: A mi korunkban. 11.25: Szonopódium. 12.10: Régi nóták, híres nóták. 13.05: Nosztalgiahullám — Johnny Carroll. 14.00: Lelátó. 14.30: Miniszter puccsban. 15.05: Kapcsoljuk a 22-es stúdiót. 15.20: Európai Rádió Unió Rock-fesztivál Újvidéken. 16.00: Találkozás a stúdióban. 17.05: A mi utcánk... — A Nagymező utca. 17.30: Gordiusz. 18.30: Pop-regiszer. 19.05: Jut eszünkbe. 19.30: A Poptarisznya dalai. 20.20: Alma és fája. 21.05: A csatlós — Rádiójáték. 21.26: Slágerrel slágerre. 22.08: Híres bűnesetek — Egy szőke angyal. 23.10: Sporthíradó. 23.20: A dzsessz története.

BARTÓK

9.15: Szimfonikus zene. 10.20: „Keresd a csöndben önmagad...” — A Magyar Rádió és a Finn Rádió kétnyelvű irodalmi estje. 10.55: A Finn Rádió kamarakórusa énekel. 11.20: Msztyszlav Rosztropovics gondolkázik, Vasso Devezeti zongorázik. 12.05: Lortzing operából. 13.00: Kezek — Gácsi Sándor dokumentumműsora. 14.00: Barokk zene. 14.57: Új Schubert-lemezeinkből. 16.05: Ottó Klemperec vezényli az Új Philharmonia Zenekart. 17.27: Fűvös Fórum. 18.03: Bemutatjuk új felvételeinket. 18.30: In limba materna — A Magyar Rádió román nyelvű nemzetiségi műsora Szegedről. kb. 19.30: Kapcsoljuk a Milánói Scalát — Verdi: A szicíliai vesceszernye. kb. 23.30: Szimfonikus táncok.

SZEGED

Szentes 66,29 MHz — Szeged 94,9 MHz
1989. december 8., péntek
5.55: Műsorismertetés, hírek, meteorológia, útinform. 6.00: Krónika (Kossuth). 6.15: Hírek, tudósítások a Dél-Alföldről — az ügyletek jelentik. 6.30: Hírek, lap-szemle (Kossuth) — Miről ír a Békés Megyei Népszájság, a Petőfi Népe, a Csongrád Megyei Hírlap és a Délmagyarország. 6.45: Reggeli párbeszéd. 7.00: Krónika (Kossuth), sport. 7.25: Körzeti időjárás-jelentés. 7.30: Dél-alföldi hírek, tudósítások, programjainak. Műsorunk tartalmából: — Ezüst-, aranyvasárnap előtt. — Közlekedésbiztonság Békés megyében. — Tömegsport nagyító alatt. — Könyvajánlat. — Kulturális és sportajánlat. (Szerkesztő: Vécsey Ágnes) 16.00–18.00: RÁDÍÓ SZEGED. A Magyar Rádió Szegedi Körzeti Stúdiójának szolgáltató műsora.

Ünnepi ajándékvásár

HÍRADÁSTECHNIKAI CIKKEK,
HANGLEMEZ, KÖNYV,
MÁRKÁS KOZMETIKUMOK,
KRISTÁLY, PORCELÁN,
JÁTÉKOK,
JUGOSZLÁV CSERGÉK,
NŐI, FÉRFIPAPUCSOK,
MŰSZÖRME BUNDÁK,
TRIUMPH ÉS FELINA MELLTARTÓK.

Ezüstvasárnap (dec. 10-én)
és aranyvasárnap (dec. 17-én)
valamennyi osztályunk 9–15 óra között nyitva tart.

Gazdag áruválasztékkal várjuk kedves vásárlóinkat.

SZEGED NAGYÁRUHAZ

Új!

A Szegedi
Ékszerész és Könnyűfém
Kisszövetkezet
BEINDÍTTA

ezüstcsere
AKCIÓJÁT IS!

Ékszerboltjainkban arany-ezüst tárgyak értékesítése, valamint cseréje, kedvező feltételek mellett.

Cím:
Szeged, Kigyó u. 6.
Szeged, Horváth M. u. 9.

SZERETETTEL VÁRJUK
KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

49/1989

A magány üvegháza Albionban / Stark R. László = Magyar Hírlap. — nov. 21. : ill. — Buda György írta.

A Mendelssohn-szimfónia már jó volt / Gyenge Enikő = Békés Megyei Népszájság. — nov. 28. — Kritika a Szegedi Szimfonikus Zenekar békéscsabai hangversenyéről.

Eltűnt turisták, megmaradt áru-készletek / H. K. = Mai Nap. — nov. 28. — Szerző: Horváth Kálmán. — Az élelmiszer-kivételi tilalom után.

Tilalmat, ne pazarlást! / (lengyel) = Magyar Hírlap. — nov. 29. — Szerző: Lengyel András György. — A szegediiek megkönnyebbültek, a kereskedők tiltakoznak az élelmiszer-kivételi tilalom miatt.

Hokiláz Szegeden / Halász Miklós = Magyar Nemzet. — nov. 29.

Körmagyar és a szegedi sötétség: A katona bácsi nem akart bent maradni: Szabják a babaruhát / a Mai Napos Horváth Kálmánka = Mai Nap. — nov. 29. : ill. — Kritika Kornis Mihály: Körmagyar c. darabjának kisszínházi előadásáról.

Sorompó a margarinnak és a húsnak: Szeged — Féláron is eladhatatlan / Tanács András = Népszabadság. — nov. 29. — Sok áru maradt az üzletekben az élelmiszer-kivételi tilalom miatt.

A száguldó szenátor: Másfél óra Király Zoltán szegedi országgyűlési képviselővel / Lazányi József = Szolnok Megyei Néplap. — nov. 29. : ill. — Interjú.

Vihar a Fesztivál-körkép körül: Ópusztaszeren van a helye... / (lengyel) = Magyar Hírlap. — nov. 30. — Szerző: Lengyel András György. — Trogmayer Ottó múzeumigazgató és Szűcs Árpád vezető restaurátor Nagy Gábor László javaslatáról.

Miért harcol Ruszt — Szegedért, vagy Szeged ellen / Bayer Zsolt = Mai Nap. — nov. 30. : ill. — Beszélgetés Ruszt Józseffel, a Szegedi Nemzeti Színház művészeti tanácsadójával.

Tudsz még énekelni? / Berkes Erzsébet = Élet és Irodalom. — dec. 1. — Ismertetés Annus József: Kánon c. regényéről.

Kovács Ferenc — „A mélypontra még várni kell!” / Pálfalvi Gábor = Foci. — dec. 1. : ill. — Beszélgetés a Szeged SC labdarúgó-csapatának edzőjével.

A győzelem Szegeden is erősíti az egyetértést / Thekés István = Népszport. — dec. 3. — A Szeged SC labdarúgó-csapatáról